

Куцевол О.М.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

української літератури

(Креативно-інноваційна стратегія)

УДК 378. 147: 82 (477)
ББК 74.584.83.3 (ЗУкр)

K95

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів
Гриф надано Міністерством освіти і науки України
Лист № 1.7/14-Г-1318 від 25.07.08.

Рецензенти:

Волошина Н. Й., член-кореспондент АПН України, доктор педагогічних наук, професор, заступник директора Інституту педагогіки АПН України;
Мірошниченко Л. Ф., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики російської мови і світової літератури Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;
Чернілевський Д. В., академік Міжнародної академік педагогічної освіти, доктор педагогічних наук, професор Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна».

Куцевол О. М.

K95 Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): Монографія. — К.: Освіта України, 2011. — 464 с.

ISBN 978-966-188-033-6

У дослідженні обґрунтовано й представлено навчально-методичну систему професійно-методичної підготовки майбутніх учителів української літератури у вищій педагогічній школі, побудовану з позицій креативної освітньої парадигми. Визначено основні напрями модернізації змісту, форм і методів складових підсистем професійно-методичної підготовки словесників у ВНЗ (теоретичної, практичної, науково-дослідної, самостійної, позааудиторної, педагогічної практики) з метою формування в студентів готовності до творчого виконання майбутньої педагогічної діяльності.

УДК 378. 147: 82 (477)
ББК 74.584.83.3 (ЗУкр)

ISBN 978-966-188-033-6

© О. М. Куцевол, 2011
© «Освіта України», 2011

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ КРЕАТИВНОСТІ В ДИСКУРСІ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ТВОРЧОСТІ	
1.1. Творчість як соціально-педагогічна і психологічна проблема	9
1.1.1. Філософський аспект творчості	9
1.1.2. Психологічні дослідження феномена творчості	15
1.1.3. Осмислення літературної творчості як підґрунтя професійної діяльності вчителів-словесників	20
1.2. Концептуальні засади проблеми креативності	38
1.2.1. Напрями дослідження креативності в психолого-педагогічній науці	38
1.2.2. Актуальні проблеми сучасної креалогії	45
1.3. Структура креативності особистості	49
1.4. Проблема розвитку креативності особистості	53
1.4.1. Генеза проблеми в психолого-педагогічній науці	53
1.4.2. Фактори розвитку творчого потенціалу людини	55
1.4.3. Розвиток креативності в онтогенезі особистості	60
1.4.4. Освіта як важливий фактор розвитку креативності ...	64
Висновки до розділу I	68
Розділ II. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
2.1. Генеза проблеми творчості вчителя-словесника в методичній науці	70
2.2. Специфіка педагогічної творчості	83
2.3. Креативогенна сутність професійної діяльності вчителя літератури	94
2.4. Компонентно-структурний аналіз методичної творчості вчителя літератури	118
2.5. Креативність учителя літератури	135
2.5.1. Сутність педагогічної креативності	135

2.5.2. Модель креативних властивостей особистості, професійно необхідних для творчої методичної діяльності вчителя літератури	137
2.6. Проблема формування креативних якостей майбутніх учителів літератури в контексті професійної підготовки.	156
2.6.1. Розвиток творчого потенціалу індивіда в студентському віці	156
2.6.2. Напрями формування й розвитку креативності студентів у навчальному процесі ВНЗ	162
2.6.3. Стан досліджуваної проблеми в педагогічних університетах	167
Висновки до розділу II	180

Розділ III. КРЕАТИВНО-ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ПРОФЕСІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. Теоретичне обґрунтування моделі навчально-методичної системи	183
3.2 Роль сучасних інтерактивних лекційних стратегій у розвитку креативності студентів-філологів	214
3.3. Методи, прийоми і форми активізації творчого потенціалу суб'єктів навчання на практично-лабораторних заняттях	231
3.4. Моделювання студентами уроку літератури як засіб розвитку їхньої готовності до методичної творчості ..	281
3.5. Підготовка майбутніх учителів-словесників до імпровізації як різновиду професійно-творчої діяльності	295
3.6. Тренінг креативних якостей особистості студентів-філологів у спецсемінарі «Основи методичної творчості вчителя літератури»	321
3.7. Роль педагогічної практики в підготовці майбутніх учителів літератури до творчої професійної діяльності. ..	338
3.8. Творча спрямованість самостійної і науково-дослідної роботи студентів-філологів	347
3.9. Позааудиторна робота студентів як засіб підвищення їхньої креативності	368
Висновки до розділу III	379

Розділ IV. РЕАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ КРАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЛІТЕРАТУРИ В ПРОЦЕСІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

4.1. Методика проведення експериментальної роботи	384
4.2. Аналіз результатів формувального експерименту	398
Висновки до розділу IV	407
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	408
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	416